

សូមគោរពជូន
អ្នកឧកញ៉ា គិត ម៉េង
ប្រធានសភាពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា

អ្នកឧកញ៉ាប្រធានជាទីគោរពរាប់អាន!

កម្មវត្ថុ៖ ការត្រូវការជាចាំបាច់នូវវិធានការអន្តរាគមន៍ដើម្បីធានាថាក្រុមហ៊ុនធុរកិច្ចនៅតែអាចបន្តដំណើរការបាន ក្នុងស្ថានភាពនៃជំងឺរាតត្បាតកូវីដ១៩

ដូចដែល **អ្នកឧកញ៉ាប្រធាន** បានជ្រាបរួចហើយថា ការរាតត្បាតនៃជំងឺកូវីដ-១៩ កំពុងបង្កផលប៉ះពាល់យ៉ាង ធ្ងន់ធ្ងរមកលើប្រទេសកម្ពុជា ដោយសេដ្ឋកិច្ចមួយផ្នែកធំកំពុងជួបប្រទះនូវវិបត្តិធ្ងន់ធ្ងរ និងអាចអូសបន្លាយរយៈពេលយូរ ផងដែរ។ ក្រុមហ៊ុនធុរកិច្ចជាច្រើនកំពុងប្រឈមមុខនឹងការជិតជួលរលំ និងការជួលរលំទាំងស្រុងបន្ទាប់ពីពួកគាត់ បានព្យាយាមបន្តដំណើរការអាជីវកម្មចាប់តាំងពីមានការធ្លាក់ចុះប្រាក់ចំណូលយ៉ាងធំធេងដែលចាប់ផ្តើមតាំងពីដើមឆ្នាំ ២០២០ កន្លងទៅនេះ។

ប្រសិនបើគ្មានការជួយគាំទ្របន្ថែមនោះទេ ការបិទអាជីវកម្មជាទូទៅនៅស្ទើរតែគ្រប់កន្លែងទាំងអស់ នឹងបង្កការគំរាម កំហែងយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរចំពោះ ការងារ និងជីវភាពរស់នៅរបស់ពលរដ្ឋកម្ពុជាជាលាននាក់។ ផលប៉ះពាល់នេះនឹងធ្វើឱ្យពល រដ្ឋជាច្រើននាក់ធ្លាក់ទៅក្នុងស្ថានភាពជំពាក់បំណុល និងភាពក្រីក្រ។ កត្តានេះនឹងបង្កការរាំងស្ទះដល់វិបុលភាព និង កំណើនសេដ្ឋកិច្ចឈានមុខគេដែលប្រទេសកម្ពុជាសម្រេចបានរហូតមកដល់ពេលនេះផងដែរ។

ក្រុមហ៊ុនធុរកិច្ចត្រូវខិតខំធ្វើយ៉ាងណារក្សាតុល្យភាពរវាងការផ្គត់ផ្គង់ និងតម្រូវការ ដែលកត្តានេះធ្វើឱ្យប៉ះពាល់យ៉ាង ធ្ងន់ធ្ងរដល់ប្រាក់ចំណូល និងប្រាក់បម្រុងរបស់ខ្លួន ហើយក្រុមហ៊ុនធុរកិច្ចជាច្រើនខ្វះខាតលំហូរសាច់ប្រាក់ជាចាំបាច់ ដើម្បីបន្តបើកប្រាក់បៀវត្សជូនបុគ្គលិក បង់ថ្លៃឈ្នួល សេវាប្រើប្រាស់ទូទៅ និងពន្ធផ្សេងៗជាដើម។ វិបត្តិលំហូរសាច់ ប្រាក់នេះបានបង្កផលវិបាកយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ដោយសារក្រុមហ៊ុនធុរកិច្ចត្រូវបង្ខំចិត្តឈប់ទូទាត់ប្រាក់ជូនអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ឬលុប ចោលកាតព្វកិច្ចសន្យាផ្សេងៗទៀត ដែលនឹងមានផលប៉ះពាល់យ៉ាងធំធេងនៅក្នុងខ្សែច្រវាក់ផ្គត់ផ្គង់ និងផ្នែក សេដ្ឋកិច្ចកាន់តែធំទៅៗ ដោយសារស្ថានភាពនេះអាចបន្តប៉ះពាល់ដល់វិស័យជាច្រើនផ្សេងទៀត។

ទោះបីជារាជរដ្ឋាភិបាលបានឆ្លើយតបយ៉ាងឆាប់រហ័សក្នុងការអនុវត្តវិធានការគាំទ្រសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនធុរកិច្ចនៅក្នុងវិស័យ ដែលបានជ្រើសរើសមួយចំនួនយ៉ាងណាក្តី ប៉ុន្តែវិធានការទាំងនេះពុំបានធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងដល់លំហូរសាច់ប្រាក់ឡើយ ហើយក្រុមហ៊ុនធុរកិច្ចនៅក្នុងវិស័យជាច្រើនផ្សេងទៀតកំពុងប្រឈមនឹងស្ថានភាពធ្លាក់ចុះប្រាក់ចំណូល និងការជាប់ បំណុលទៅលើថ្លៃជួល ប្រាក់បៀវត្សបុគ្គលិក ក៏ដូចជាការចំណាយផ្សេងៗទៀតផងដែរ។ ជាងនេះទៅទៀត ទោះបី រាជរដ្ឋាភិបាល និងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានជំរុញឱ្យម្ចាស់ជួលអចលនទ្រព្យ និងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុផ្តល់ការគាំទ្រ និង

ភាពបត់បែនកាន់តែច្រើនដល់ផ្នែកឯកជនយ៉ាងណាក្តី ប៉ុន្តែម្ចាស់ជួលអចលនទ្រព្យ និងស្ថាប័នទាំងនោះភាគច្រើន បដិសេធមិនអនុវត្តតាមការអំពាវនាវនេះឡើយដោយសារតែការរំពឹងទុកមានលក្ខណៈមិនស្របតាមភាពជាក់ស្តែង។

ដោយក្រុមហ៊ុនលែងទទួលបាននូវដើមទុនថ្មីៗ និងគ្មានមធ្យោបាយដើម្បីបង្កើនប្រាក់ចំណូល ហេតុដូច្នោះ ពុំមានវិធី ណាមួយដែលអាចឱ្យក្រុមហ៊ុនទាំងនេះបន្តដំណើរការអាជីវកម្មរបស់ពួកគាត់បានឡើយ ដែលកត្តានេះនឹងធ្វើឱ្យការងារ របស់ពលរដ្ឋជាច្រើនទៀតនឹងត្រូវបាត់បង់។ ដូច្នោះ ក្រុមហ៊ុនធុរកិច្ច ដែលស្ថិតក្នុងវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុទាំងនេះពិតជាត្រូវការ ទុនបង្វិលថ្មីដើម្បីទ្រទ្រង់ដំណើរការអាជីវកម្ម បើកប្រាក់បៀវត្សជូនបុគ្គលិក និងអ្នកផ្គត់ផ្គង់របស់ពួកគាត់នៅក្នុងរយៈ ពេលដ៏លំបាកនេះ។

ដោយសារការបង់ថ្លៃឈ្នួលអចលនទ្រព្យគឺជាផ្នែកដ៏ធំបំផុតមួយនៃការចំណាយជាប្រចាំសម្រាប់ ក្រុមហ៊ុនធុរកិច្ច នោះ លទ្ធភាពបន្តដំណើរការរបស់ក្រុមហ៊ុនទាំងនេះគឺអាស្រ័យទៅលើធនាគារសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់អចលនទ្រព្យនៅក្នុងការផ្តល់ភាព អនុគ្រោះនៅក្នុងរយៈពេលមានវិបត្តិនេះ។ ប្រសិនបើម្ចាស់អចលនទ្រព្យមិនយល់ព្រមកាត់បន្ថយថ្លៃឈ្នួលទេ នោះ ក្រុមហ៊ុនធុរកិច្ចនឹងត្រូវបង្ខំចិត្តចាកចេញឈប់ជួល ហើយម្ចាស់អចលនទ្រព្យនឹងគ្មានអ្នកជួលនៅក្នុងរយៈពេលមិន ច្បាស់លាស់ដ៏យូរអង្វែងនេះ ព្រមទាំងមិនអាចទទួលបានថ្លៃឈ្នួលជួលបន្តទៀតបានឡើយ។ កត្តានេះបង្កផលអវិជ្ជមាន ទាំងទៅលើម្ចាស់អចលនទ្រព្យ និងអ្នកជួល ព្រមទាំងប៉ះពាល់ដល់លទ្ធភាពរបស់ក្រុមហ៊ុនធុរកិច្ចក្នុងការរៀបចំឱ្យមាន ដំណើរការឡើងវិញភ្លាមៗនៅក្រោយវិបត្តិដ៏ធំកូវីដ ១៩ នេះផងដែរ។ រដ្ឋាភិបាលនៅបណ្តាប្រទេសផ្សេងៗទៀតបាន ដាក់ចេញនូវវិធានការហាមជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះការបណ្តេញចេញ និងគម្រោងគំរូដែលតម្រូវឱ្យម្ចាស់អចលនទ្រព្យ កាត់បន្ថយថ្លៃឈ្នួលសម្រាប់អ្នកជួលធ្វើអាជីវកម្មដែលប្រឈមនឹងវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុឱ្យស្របនឹងការធ្លាក់ចុះយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរផ្នែក ពាណិជ្ជកម្ម។

យើងខ្ញុំទទួលស្គាល់ថា រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្តេជ្ញាគោរពតាមគោលការណ៍មិនធ្វើអន្តរាគមន៍ទៅលើទីផ្សារ ប៉ុន្តែនេះគឺជា ស្ថានភាពពិសេសមិនធ្លាប់កើតមានដែលតម្រូវឱ្យមានវិធានការសម្រេចដាច់ខាត និងមោះមុត។ ក្នុងស្ថានភាពមានវិបត្តិ គ្រប់ទីកន្លែងបែបនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលគឺជាបណ្តាញជួយសង្គ្រោះតែមួយគត់សម្រាប់ធានាដល់ការបន្តប្រតិបត្តិការរបស់ វិស័យឯកជន ដោយសារយន្តការវិភាគហានិភ័យដែលគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុនានានៅកម្ពុជាបានប្រើប្រាស់មានលក្ខណៈមិន សមស្របឡើយសម្រាប់ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននេះ។

ដូច្នោះ វិស័យឯកជន ត្រូវការជាចាំបាច់នូវការគាំទ្រដ៏រឹងមាំពីសំណាក់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដើម្បីធានាទីផ្សារឡើងវិញ។ ក្នុងបរិការណ៍នេះ យើងខ្ញុំសូមស្នើដល់រាជរដ្ឋាភិបាលមេត្តាផ្តល់មូលនិធិចាំបាច់ដល់គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ និងធានាឥណ ទានអនុគ្រោះដើម្បីទប់ទល់នឹងហានិភ័យនេះ។ ខាងក្រោមគឺជាសំណើគម្រោងគំរូឥណទានអនុគ្រោះ គ្មានទ្រព្យបញ្ចាំ និងជាទុនបង្វិលដែលអាចអនុវត្តនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដោយមានការគាំទ្រពីសំណាក់រាជរដ្ឋាភិបាល៖

- ឥណទានផ្តល់ជូនសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនដែលបានចុះបញ្ជីទាំងអស់ដោយមិនគិតពីទំហំឡើយ (ជាអ្នកជាប់ពន្ធ តូច មធ្យម ឬធំ) បន្ទាប់ពីដំណើរការនៃការត្រួតពិនិត្យបញ្ជាក់អំពីភាពត្រឹមត្រូវដែលមានភាពឆាប់រហ័សនិង ងាយស្រួល។

- ឥណទានអាចមានចំនួនស្មើនឹងប្រាក់ចំណូលរបស់ក្រុមហ៊ុនរហូតដល់ ៣ ខែ (ដោយផ្អែកលើតួលេខឆ្នាំ២០១៩ ដែលបានប្រកាសជូនអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ) ឬស្មើនឹងចំណាយបៀវត្សបុគ្គលិករបស់ក្រុមហ៊ុនរហូតដល់ ២ ឆ្នាំ។
- ក្រុមហ៊ុនទទួលបានផលត្រូវតែប្តូររក្សាបុគ្គលិករបស់ខ្លួននៅលើបញ្ជីប្រាក់បៀវត្សឱ្យបានយ៉ាងតិច ៥០%។
- មិនតម្រូវឱ្យសងឥណទាននៅក្នុងឆ្នាំទីមួយ ប៉ុន្តែឥណទាននេះត្រូវសងវិញទាំងអស់នៅក្នុងរយៈពេល ៦ ឆ្នាំ។

ក្រៅពីឥណទានអនុគ្រោះ និងគ្មានទ្រព្យបញ្ចាំនេះ យើងខ្ញុំសូមស្នើជាបន្ទាន់ឱ្យ៖

- ពង្រីកការលើកលែងសារពើពន្ធ បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម និងប្រាក់បំណាច់អតីតភាព (មុនឆ្នាំ២០១៩ និង ឆ្នាំ២០២០-២០២១) ដែលបានផ្តល់ជូនវិស័យទេសចរណ៍ និងកាត់ដេរ ឱ្យបានដល់វិស័យទាំងអស់ដែលជួប វិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីកាត់បន្ថយសម្ពាធលើទុនបង្វិលចំពោះក្រុមហ៊ុនទាំងឡាយដែលជួបប្រទះការធ្លាក់ចុះប្រាក់ ចំណូលយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ។
- ពង្រីកសេចក្តីណែនាំរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាស្តីពីការរៀបចំឥណទានឡើងវិញ ឱ្យមានវិសាលភាពលើស ពីវិស័យអាទិភាពទាំងបួនទៅដល់វិស័យទាំងអស់ដើម្បីសម្រាលបន្ទុករបស់អ្នកខ្ចី។

វិធានការពិសេសទាំងនេះ (ឥណទានដែលធានាដោយរាជរដ្ឋាភិបាល និងការលើកលែងសារពើពន្ធ) គឺជាមធ្យោបាយ តែមួយគត់ដើម្បីសង្គ្រោះសេដ្ឋកិច្ចរបស់យើងដែលកំពុងតែលិចលង់តាមរយៈកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ទាំងអស់៖ រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវជួយតាមរយៈការផ្តល់កាធានាចាំបាច់សម្រាប់ឥណទាន និងលើកលែងចោលនូវចំណូល សារពើពន្ធ វិស័យឯកជនត្រូវជួយតាមរយៈការធ្វើកិច្ចសន្យាបំណុល និងប្តូររក្សាចំនួនបុគ្គលិករបស់ខ្លួន បុគ្គលិកត្រូវ ជួយតាមរយៈការធ្វើការងារមិនពេញម៉ោង។

មានតែកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងទាំងនេះប៉ុណ្ណោះទើបអាចឱ្យវិស័យឯកជនឆ្លងកាត់នូវវិបត្តិនេះ ដោយធានាថា ក្រុមហ៊ុនធុរកិច្ច មានភាពរឹងមាំគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីឆ្លើយតបចំពោះតម្រូវការដែលចាប់ផ្តើមបន្តឡើងវិញនៅពេលវិបត្តិផុតរលត់ ដើម្បីចូល រួមចំណែកនៅក្នុងការស្តារសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសកម្ពុជាឱ្យបានឆាប់រហ័ស។

យើងខ្ញុំមានការព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំងថា ប្រសិនបើ មានអូសបន្លាយពេលនៅក្នុងការស្វែងរកដំណោះស្រាយដ៏សម ស្របដើម្បីជួយសង្គ្រោះវិស័យឯកជន នោះក្រុមហ៊ុនអាជីវកម្មកាន់តែច្រើននឹងត្រូវក្ស័យធនដែលធ្វើឱ្យបាត់បង់ការងារ សម្រាប់ពលរដ្ឋជាទ្រង់ទ្រាយធំ និងឈានទៅដល់ស្ថានភាពមិនអាចសងបំណុលនៅក្នុងវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទាំងមូល ដែលនឹងបង្កបញ្ហាជាប្រព័ន្ធសម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចប្រទេសកម្ពុជាទាំងមូល។

អាស្រ័យដូចបានជម្រាបជូនខាងលើ យើងខ្ញុំសូមស្នើឱ្យ **អ្នកឧកញ៉ាប្រធាន** មេត្តាលើកឡើងអំពីបញ្ហាបន្ទាន់នេះ និងសំណើវិធានការបន្ថែមខាងលើទៅដល់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងគោលដៅដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមនៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

សូម **អ្នកឧកញ៉ាប្រធាន** មេត្តាទទួលនូវការគោរពរាប់អានដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ពីយើងខ្ញុំ។